

Millenniumi szakosztályülés

Az OEE Táj- és Környezetfejlesztési Szakosztálya a millennium szellemiségét érzékeltető ülését f. év május 9-én a Zöldkereszt Egyesülettel közös rendezésben tartotta. Az ülésen dr. Sípós András, a Szarvasi Arborétum igazgatója „A természetközeli alakítás és az emberi alkotás összefüggése”, illetve Práczky István közíró „Avarok az erdős Kárpát-medencében” c. előadások hangzottak el, amelyekkel összefüggésben tartalmas véleménycsere alakult ki.

– Az ember alkotta természetközelséget dr. Sípós András rendkívül gazdag és rendszerezett, az arborétumban végzett megfigyelési és mérési eredmények közvetítésével érzékeltette. Előljáróban ismertette az arborétum faj és fajta gazdagodását, majd a terület bővítésére, ill. a kezelés módszereire irányuló fejlesztéseket, kezdeményezéseket. Elemezte a gondozás során szerzett tapasztalatokat, az alkalmazott beavatkozások hatásait, tanulságait. Vácolta azokat a bekövetkezett változásokat, amelyek elősegítették a behozott fajok honosodását. A csoportos telepítések motiválták az ültetvények természetközeli alakulás körülményeit. A tudatosabb csoportos elegyítés és az idős egyedek kellő arányú megtartása fokozta a faj, ill. fajta gazdagodást, elősegítve a társuló fajok, az állatvilág egyre több fájának a – mintegy 100–120 faj – megtelepedését, a biocönózis kifejlődését. Az együttes kölcsönhatás következtében kialakuló térszerkezet hatott a mikor- és a mezoklimára, bizonyítva a fásnövények klímaváltoztató szerepét, a populációk fajainak bővülését, a fejlődés kedvező irányú stabilizálását.

Vagyis érzékletessé vált a mesterségesen telepített és a célszerűen kezelt fagyűjtemény természetközeli jellege, biodiverzitása, látványosan előrehaladt szuccesziós folyamata, miközben a tudományos kísérletekre is alkalom teremtetődött. Mindezek mellett az arborétum az ismeretterjesztés kiemelkedő „bázisületévé”, közösségi „mintaműhelyé” alakult. Az eredmények és az adatolás olyan rendszerezett, hogy a terület, ill. kert alkalmas lenne az elvontabb szemléletű biológusok, természetvédők nézeteinek, felfogás-különbözőségeinek „közös nevezőre” hozására, a gyakorlatias szemlélet alakítására, a közös érdekek felismertetésére és az összefogás szükségesszerű előmozdítására.

Práczky István előadásában olyan nyelvi, szóképzési és értelmezési összefüggést vonultatott fel, amelyek gyökerei, magyar szótagjai a természeti jelenségek

„leképzése” folytán alakulhattak ki. A Kárpát-medence szavai, helynevei a legjellemzőbben „tükrözik”, kifejezik a természetet, ill. jelenségeit. Az erdővel, fával kapcsolatosan számos olyan fogalom vált ismertté, amelyek a természeti jelenségek-ből eredeztethetők és a nyelvi „molekulagömbjei” érzékeltetik az ősnyelv szavainak egytagúságát, amelyek fő jellegzetessége, hogy oda-vissza ugyanazt jelentették: apa, anya, ege, eke, epe, bab, góg, jaj, kék, pap, pép, sas, sás, a többtagúaknál: dagad, görög, kerek, konok, könyök, körtök, körök, legel, lepel, locsol, soros, saras, szakasz, temet stb. A magyar nyelv számos kifejezést őriz, amely fordítva is értelmes szót képez, illetve „szófejtéssel”, oda-vissza olvasata is egy-egy fogalom „leirata”, a visszaolvasata pedig a rovásírással való összefüggését is bizonyítja. Példaként az előző előadásban elhangzott arborétum jelentéstartományait elemezve az előadó rámutatott, hogy az arborétum több értelmes szóból hogyan alakult arbor-rét. Illetve a rét visszaolvasata tér, mogyoró = magyarak stb. Az igen sok példával érzékeltetett gondolat, a szavak azonos jelentésű oda-vissza olvasata, a felfűzhető „szögyöngyök” értelmezhetősége meggyőzően utaltak a magyar nyelv ősiségére, de legalábbis arra, hogy a legtöbb olyan szavunk van, amelyek kialakulása a legrégebb és leginkább a hangzásuknak megfelelő

leiratúak. Ezen túl rámutatott, hogy az ősnyelv főszabálya a tömörség volt, amit „kereksége” határozott meg, amely végigkíséri a magyar nyelvet, és ez legfőbb ismérve a szumir, makari, magyar nyelveknek. A nyelvek alakulásánál rámutatott még olyan szavakra, amelyek ugyancsak a magyarral közös gyökereik, de a hangzásuk leirata más formában jelenült meg a más nyelvekben hiányzó: „s”, „cs”, „gy”, „sz”, „z”, „zs” stb. hangok ismeretlensége miatt, ezért torzulhattak az ősnyelv szavai, amelyek gyökerei több indogermán nyelvben kimutathatók, pl. szerinte az angolnál közel 14 000, a németnél 15 000 közös, ősnyelv-gyökerű szó található.

Az érdekes és nagyívű előadás kapcsán ismertetett kárpát-medencei folyók nevei, számos helyjelző és fás növények magyar szavai számtalan formában rámutattak az „ősnyelv” gyökereire, amelyből az előadó szerint legtöbbit a magyar nyelv őriz. A felvázolt gondolat, az ismeretlen szavak, szótagok, szófejtések sokasága mély elgondolkodásra készítette hallgatóságát. Méltán hívta fel a figyelmet nyelvi kultúrértékeink gazdagságára, amelyet jobban, joggal kell – több irányultságból is – megismerni, hogy nemzeti öntudatunk erősödjék, és az értékeinket a nemzeti egyenrangúság viszonylatában mások is értékén megbecsüljék és elismerjék.

Az előadások kapcsán a véleménycsereben részt vettek: dr. Dobos T., dr. Sípós Á., Tilly G., Köveskúti Gy., Tassi I.

Dr. S. Nagy L.

Új erdészeti és faipari kiadványok

A Mezőgazdasági Szaktudás Kiadó erdészeti és faipari kiadványainak száma újabb három, az erdészek és faipari szakemberek számára nélkülözhetetlen kiadvánnyal bővült.

A napokban került bemutatásra dr. Solymos Rezső: Erdőfelújítás, erdőnevelés című hiánypótló kiadványunk. Hasonló témában 1973-ban jelent meg utoljára Magyarországon „Erdőművelés” címmel szakkönyv. Jelen könyv szerzője az erdőfelújítás és az erdőnevelés újabb kutatási és gyakorlati eredményeinek felhasználásával foglalta össze mindazt, amit e témáról tudni kell a jövő természetközeli erdőgazdálkodásában.

Dr. Winkler András: Farostlemezek című könyve az első összefoglaló munka magyar nyelven a farostlemez-gyártásról.

Ez év elején került a boltokba dr. Molnár Sándor: Faanyagismeret című kiadványa, mely az erdő- és fagazdaság, fakereskedelem és a fafeldolgozás legkülönbözőbb területein dolgozó szakembereknek egyaránt hasznos információkkal szolgál. A szerző a haszonfák jellemzőinek sokoldalú bemutatása és a friss kutatási eredmények mellett a legújabb szabványok (MSZ-EN) előírásait is megjelöli.

A kiadványok postai utánnvétellel vagy személyesen vásárolhatók meg **10%** kedvezménnyel.

Megrendelőlap

Postai utánnvétellel megrendelem az alábbi könyvet.
Az árát és a szállítás költségét átvételkor fizetem ki.

Cím	Ára	Rendelt példány	Amennyiben bármely könyvből 3 darab felett vásárolok, 25% kedvezményre jogosulok.
Erdőfelújítás, erdőnevelés	2205 Ft		Megrendelő neve: .....
Erdőszegélyek	648 Ft		Megrendelő címe: .....
Erdőérték-számítás	2412 Ft		Megrendelési cím: Mezőgazdasági Szaktudás Kiadó, 1142 Bp., Erzsébet királyné útja 36/b. Fax: (1) 363-2017
Faanyagismeret	3227 Ft		
Farostlemezek	1575 Ft		
Faforgácslapok	1782 Ft		
A faanyag degradációja	2232 Ft		
Faanyagkémia	2232 Ft		